

VOORSTEL

Algemeen bestuur

ONDERWERP	Jaarstukken 2013 inclusief saldobestemming	AGENDAPUNT	E01a
DATUM	30 juni 2014		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	D. Ellenbroek
REGISTRATIENUMMER	14005091	TELEFOONNUMMER	088 256 8408
PORTEFEUILLEHOUDER	A.C. Hofland		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

- De bijgesloten jaarstukken dienstjaar 2013 vast te stellen.
- Akkoord te gaan met de bestemming van het saldo, zoals in het voorstel aangegeven.
- Kennis te nemen van het bijgesloten accountantsverslag.

Samenvatting

De bijgevoegde jaarstukken 2013 liggen ter vaststelling voor. Veiligheidsregio Twente heeft het boekjaar 2013 met een positief resultaat van **€ 4.257.000,-** afgesloten. De exploitatie is in 2013 sterk beïnvloed door eenmalige meevallers, vooral toe te schrijven aan na-ijlende effecten die de reorganisatie van de brandweer met zich meebrengt. Het resultaat is in lijn met de tussentijdse prognose van 4 november 2013.

Het saldo na bestemming komt, indien uw bestuur hiermee onverminderd instemt, uit op **€ 3.801.000,-**. Onderstaand de specificatie::

Rekeningsaldo 2013 **4.257.000,-**

Ter goedkeuring voorgelegd

• voeding solidariteitsfonds (laatste tranche)	959.000,-
• vorming egalisatiefondsen FLO (4 gemeenten)	417.000,-
• vordering FLO Enschede (cf. overeenkomst VRT-Enschede)	-1.980.000,-
• migratie OMS (cf. besluit DB, 05-03-2014)	470.000,-
• bedrijfsvoering Troned / TSC	70.000,-
• Innovatie op wettelijke taken (voorlopige reservering)	500.000,-

totaal **454.000,-**

Saldo na bestemming **3.801.000,-**

Het bestemmingsvoorstel is opgesteld met nadrukkelijke inachtneming van de reactie die gemeenten hebben gegeven op het voorlopige bestemmingsvoorstel dat op 12 mei jl. in opiniërende zin is behandeld. Het saldo na bestemming komt ten goede aan de gemeenten en bedraagt **€ 6,06** per inwoner.

De jaarstukken zijn, ondanks de uitgebrachte early warning begin dit jaar, voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Het verslag van bevindingen is eveneens bijgesloten.

Aan het algemeen bestuur

Bijgaand treft u aan de jaarstukken dienstjaar 2013. Het verslagjaar is afgesloten met een positief resultaat van € 4,2 mln. Een substantieel resultaat, voornamelijk toe te schrijven aan de brandweerfusie per 1-1-2013. De nieuwe brandweerorganisatie heeft zich in 2013 moeten buigen over diverse uitvoeringsvraagstukken. Verschillende uitgaven zijn om die reden getemporeerd. De belangrijkste oorzaken van het resultaat:

- Vacatures zijn gaandeweg ingevuld dan wel niet opengesteld in 2013.
- Uitgaven op gebied van opleidingen en vervangingsinvesteringen zijn door het management tijdelijk op 'hold' gezet totdat nut en noodzaak ervan uit een onderliggend en verder uitgewerkt plan blijkt. Die uitwerking vergt ook de nodige tijd.
- Het moment van overdracht van brandweeractiva is goed getimed. De activatransactie kon worden gefinancierd tegen een historisch lage kapitaalmarktrente.
- De exploitatie is in gunstige zin beïnvloed door de inbreng van gemeentelijke brandweereserves. Deze komen vanwege de comptabiliteitsvoorschriften ten gunste van de exploitatie.
- De organisatie is tijds gestart met de realisatie van haar bezuinigingsopgave, waardoor de incidentele meevallers als in de voorgaande bullets opgesomd zich ook vertalen in een positief rekeningssaldo.

Op 4 november 2013 is het eindsaldo op basis van de cijfers t/m augustus geprognosticeerd op € 3,9 mln. Het werkelijke resultaat verhoudt zich dus goed tot die prognose.

Bestemming van het saldo:

Op 12 mei jl. is gesproken over de vraag of en zo ja in hoeverre het overschot een nadere bestemming behoeft? Daartoe is een voorstel ter bespreking aangeboden aan de gemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk. De reactie van de zijde van gemeenten op dit voorlopige voorstel is als volgt samen te vatten:

- Verschillende claims op het saldo dienen beter te worden onderbouwd, bij voorkeur op basis van een daaraan ten grondslag liggende nota risicomangement / weerstandsvermogen.
- Een enkele bestemming heeft het karakter van nieuw beleid dan wel intensivering van beleid. Dergelijke voornemens worden in de regel bij de begrotingscyclus betrokken.
- De gevolgde procedure is niet gebruikelijk. Normaliter wordt het bestemmingsvoorstel niet in opiniërende zin maar in besluitvormende zin aangeboden aan het algemeen bestuur, nadat gemeenten (college / raad) hierover hun standpunt hebben ingenomen.

De reactie van de gemeenten op het meningsvormende document is duidelijk en schept ook helderheid naar de toekomst. Het definitieve bestemmingsvoorstel is dan ook ingeperkt. Ter goedkeuring ligt voor een zestal bestemmingen waarvan de omvang per saldo € 454.000,- bedraagt. Het uit te keren saldo na bestemming komt dan ook uit op 3,8 mln (= 6,06 per inwoner).

	werkelijk resultaat		Te restitueren	
Rekeningsaldo	€ 4.257.000		Gemeente	
<i>voorgesteld:</i>			Almelo	€ 441.533
01. voeding solidariteitsfonds	€ 979.000		Borne	€ 130.974
02. egalisatiefondsen FLO-gemeenten	€ 417.000		Dinkelland	€ 158.111
03. vordering FLO-Enschede	€ -1.980.000		Enschede	€ 959.276
04. migratie OMS	€ 470.000		Haaksbergen	€ 148.029
05. bedrijfsvoering Troned / TSC	€ 70.000		Hellendoorn	€ 217.023
06. innovatie	€ 500.000		Hengelo	€ 491.012
	€ 456.000		Hof van Twente	€ 215.816
Saldo na bestemming (uit te keren):	€ 3.801.000	Losser	€ 137.510	
		Oldenzaal	€ 195.003	
		Rijssen / Holten	€ 227.778	
		Tubbergen	€ 128.616	
		Twenterand	€ 205.801	
		Wierden	€ 144.518	
		Twente totaal	€ 3.801.000	

Hierna zijn de vijf bestemmingsvoorstellen toegelicht.

Onderwerp	Toelichting
01. voeding solidariteitsfonds	<p>Om tegemoet te komen aan de begrotingseffecten die het project één Brandweer Twente" met zich meebrengt, heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Twente op 22 februari 2012 besloten om voor de periode 2013-2015 een solidariteitsfonds van € 2,5 miljoen in te stellen. Het fonds wordt o.a. gevoed met het rekeningoverschot in enig jaar. Het voorgestelde bedrag betreft de laatste tranche.</p> <p>In boekjaar 2013 is € 1,25 mln. onttrokken aan het solidariteitsfonds. De middelen zijn via de begroting (in de vorm van een verlaagde bijdrage) ten goede gekomen aan betreffende gemeenten. In 2014 en 2015 wordt het resterende bedrag (€ 1,25 mln.) aangewend. Nadien wordt het fonds opgeheven.</p>
02. egalisatie FLO	<p>Per 1 januari 2006 is het FLO bij de brandweer herzien en wordt de 2^e loopbaan ingevoerd. Brandweerfunctionarissen in een bezwarende functie treden niet meer vervroegd uit, maar stromen na uiterlijk 20 jaar door naar een niet-bezwarende functie. Voor medewerkers die onder de FLO-regeling vielen, is FLO-overgangsrecht afgesproken. Aan dit recht zitten langjarige financiële consequenties vast.</p> <p>Het overgangsrecht FLO (Functioneel Leeftijdsontslag) treft een viertal gemeenten: Almelo, Hengelo, Enschede en Borne. Deze gemeenten hebben hiervoor afzonderlijk structureel budget ingebracht. Resultaten op deze begrotingspost dienen op enig moment afzonderlijk met betrokken gemeenten te worden verrekend. In dat kader wordt voorgesteld om per gemeente een egalisatiereserve in te stellen.</p> <p>De bilaterale financiële afspraken worden periodiek geëvalueerd. De eerste evaluatie heeft plaats in 2016.</p>
03. vordering FLO-Enschede	<p>In het verlengde van bestemmingsvoorstel 2 hebben gemeente Enschede en Veiligheidsregio Twente op 16 oktober 2013 sluitende afspraken gemaakt over de afwikkeling van het FLO-dossier brandweer Enschede. Deze additionele set afspraken is vastgelegd in een juridisch bindende overeenkomst. Onderdeel van de afspraak is dat Veiligheidsregio Twente een vordering van gemeente Enschede ad € 1.980.000,- accepteert die bestaat uit in het verleden gemaakte FLO-kosten. Het aangaan van deze verplichting is te billijken wetende dat het FLO-overgangsrecht op termijn leidt tot vrijval van het door Enschede ingebrachte budget. Met deze vrijval zal de schuld stapsgewijs worden afgelost.</p> <p>De schuld van € 1.980.000,- is in boekjaar 2013 volledig als last genomen. Om deze last niet af te wentelen op overige gemeenten, wordt voorgesteld om het bedrag te onttrekken aan de in te stellen egalisatiereserve FLO-Enschede.</p> <p>Onderstreept wordt dat de financiering van het FLO-overgangsrecht een bilaterale constructie is tussen betrokken gemeente en Veiligheidsregio Twente. Voor de overige gemeenten is het FLO-beleid dus een (budget)neutraal gegeven.</p>
04. bedrijfsvoering Troned / TSC	<p>Het oefencentrum Troned vormt onderdeel van de Twente Safety Campus (TSC). Dit centrum wordt buiten de gemeentelijke bijdrage om gefinancierd. Het oefencentrum is gehouden aan het uitgangspunt van een kostendekkende exploitatie. In boekjaar 2013 is de locatie meer dan kostendekkend geëxploiteerd.</p> <p>Voor de exploitatie van Troned (TSC) wordt gepleit voor een gesloten circuit van financiering. Dit sluit namelijk aan op het idee om TSC te beschouwen als een afzonderlijke entiteit binnen de organisatie. Daarmee is voor de safety campus een vertrekpunt gemarkeerd en dat geeft duidelijkheid richting toekomst (in welke constellatie TSC ook wordt voortgezet).</p> <p>Het genoemde bedrag betreft het exploitatieoverschot van 2013. Dit resultaat is dus bereikt met middelen die niet van Twentse gemeenten afkomstig zijn.</p>

05. migratie OMS	<p>Op 5 maart jl. is besloten tot migratie van het openbaar brandmeldsysteem, het systeem dat automatisch de signalen van brandmeldinstallaties doorgeeft aan de meldkamer. De huidige techniek van het systeem is verouderd en wordt binnen afzienbare tijd uitgefaseerd. De migratie is daarom onafwendbaar. Deze kostenpost is gemeld in de risicoparagraaf van de programmabegroting 2014.</p> <p>De organisatie heeft geen andere passende dekking voor handen. Om die reden wordt voorgesteld om hiervoor de benodigde middelen te reserveren. De raming is gebaseerd op de inmiddels afgeronde Europese aanbesteding van de migratie.</p>
06. Innovatie op wettelijke taken (voorlopige reservering)	<p>Het wettelijke takenpakket van veiligheidsregio's is voortdurend aan veranderingen onderhevig. Voor een deel hangt dit samen met landelijke initiatieven (ministerie V&J, Instituut Fysieke Veiligheid). Voor een deel zijn de veranderingen het gevolg van technologische of maatschappelijke ontwikkelingen. Veiligheidsregio Twente neemt vanwege haar zorg voor een goede uitoefening van haar wettelijke taak deel aan projecten die zich richten op nieuwe werkwijzen of nieuwe toepassingen van de crisisorganisatie.</p> <p>In deze fase zijn verschillende kansrijke initiatieven (ook in termen van financieel rendement) nog niet concreet uitgewerkt. Om die reden wordt voor nu gevraagd een bedrag van € 500.000,- voorlopig aan te houden als cofinanciering voor wettelijke innovatietrajecten. Na de zomer worden de innovatievoorstellen separaat ter goedkeuring voorgelegd. Mocht uw bestuur dit voorstel afwijzen, dan vloeien de middelen alsnog terug naar de gemeenten.</p>

Noot: In de bijlage zijn de beoogde nieuwe reserves nader getypeerd (plafond, looptijd, wijze van voeding en onttrekking).

Wij tekenen aan dat het bestemmingsvoorstel niet om inhoudelijke redenen neerwaarts is bijgesteld. Nog steeds achten wij het zinvol om het effect van grillige kostenpatronen te dempen. De procedure kan alleen zorgvuldiger. Daarom is het aan te raden om in samenspraak met gemeenten een transparante set afspraken te maken voor de begrotingscyclus en de jaarrekeningcyclus.

Thans wordt gewerkt aan een notitie risicomangement en weerstandsvermogen, waarin de financiële risico's en de financiële weerstand van de organisatie gekwantificeerd tegen elkaar zijn afgezet. De uitkomsten van die nota geven een betere indicatie van de benodigde weerstandscapaciteit. De notitie (en de daaruit volgende periodieke update van de risico's) zal de basis vormen voor de herijking van de reservepositie.

De herijking wordt overigens ook geadviseerd door de accountant (zie bijgevoegd verslag). De financiële kengetallen van de organisatie (zoals solvabiliteit) zijn mager. En die kengetallen verbeteren zich niet na behandeling van dit voorstel. Sterker nog: feitelijk wordt de weerstandcapaciteit met dit voorstel verder aangetast, omdat de ingebrachte brandweerreserves als gevolg van de regionalisering per ultimo 2013 via de exploitatie worden teruggegeven.

Accountantsverklaring:

Begin dit jaar heeft de accountant een zogenaamde early warning-memorandum uitgebracht. Daarmee gaf zij aan dat enkele basisprocessen van de organisatie nog niet voldoende zijn geborgd. Om die reden is in samenspraak met de accountant een verbeterplan opgesteld. Hieraan is in het eerste kwartaal van dit jaar uitvoering gegeven. Over de voortgang ervan bent u op 19 maart jl. bij brief in kennis gesteld.

Het bijgesloten verslag van bevindingen, opgesteld na de eindcontrole op de jaarstukken, schetst een positiever beeld. De jaarrekening is getrouw en rechtmatig. Herstelwerkzaamheden zijn goed opgepakt. En de interne beheersing is op verschillende terreinen structureel verbeterd. Voor de komende periode is het van belang om de basis op orde te houden. Het AO/IC-vraagstuk heeft daarom blijvende aandacht.

De jaarstukken worden na vaststelling verzonden naar het college van Gedeputeerde Staten en overige belanghebbenden.

Bijlage(n)

Enschede, 30 juni 2014

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
P.E.J. den Oudsten